

нецкой и Луганской областях, введением антитеррористической операции, и их влияние на современное состояние преступности в Украине. На основе проведенного анализа состояния преступности сформулированы соответствующие предложения, направленные на усовершенствование планирования противодействия преступности в условиях новых угроз национальной безопасности Украины.

Ключевые слова: *преступность, показатели преступности, детерминация преступности, оккупация АР Крым, антитеррористическая операция, планирование противодействия преступности.*

Titarenko O. O. Current state of crime in Ukraine: new challenges. In this article the basic tendencies of criminality in Ukraine during 2013-2014 have been analyzed. It has been established that on the official statistics the crime rate in Ukraine in 2014 more low than in 2013 that obviously does not correspond to its real condition. It has been noticed that despite static decrease in 2014 of quantity registered crimes by its separate kinds splash is observed, namely: on crimes against bases of national security; against person's liberty, honour and dignity; against public safety; in sphere of protection of the state secret, inviolability of frontiers; on crimes concerning military conscription and mobilisation; on military crimes, and also against the peace, safety of mankind and the international law and order.

In the article the basic determinants which have essentially affected changes in criminality structure in Ukraine in 2014 have been defined. Among them following determinants have been allocated: garge-scale protest actions of citizens (Euromaidan), occupation of Crimea by the Russian Federation, confrontation escalation in Donetsk and Lugansk areas, introductions of antiterrorist operation, decrease in level of gross national product, unemployment growth, increase in number of the compelled immigrants from Crimea and zones of anti-terrorist operations. It is also shown determination of communication between established criminogenic factors and a criminality current state in Ukraine. On the basis of the spent analysis of a condition of criminality in the article the corresponding offers directed on improvement of planning to counteraction criminality in the conditions of new threats of national safety of Ukraine have been formulated, and also the emphasis is placed on necessity of working out and adoption of the separate law on fighting against separatism and extremism.

Keywords: *criminality, criminality indicators, criminality determination, occupation of Crimea, antiterrorist operation, planning of criminality counteraction.*

Надійшла до редакції 25.12.2014

Гуляк О. В.

аспірант

(Військова академія, м. Одеса)

УДК 320.52 : 340.135 (045)

АНАЛІЗ УМОВ І ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ СИЛАМИ ТА ЗАСОБАМИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Проаналізовано умови й фактори, що впливають на ефективність організації управління силами та засобами Збройних Сил України у надзвичайних ситуаціях. Визначено напрямок подальших досліджень у визначеному напрямку.

Ключові слова: *надзвичайні ситуації, Збройні Сили України, управління силами і засобами, ефективність системи управління.*

Постановка проблеми. Запобігання надзвичайним ситуаціям (далі – НС), взаємодія з органами державної влади щодо ліквідації їх наслідків, максимальне зниження масштабів втрат та збитків є загальнодержавною проблемою й одним з найважливіших завдань органів виконавчої влади та органів військового управління всіх рівнів.

Україна – одна з найбільших за територією, чисельністю населення й економічним потенціалом країн Європи. Тому наявність на її території об'єктів атомної енергетики та хімічної промисловості, вибухо- та пожежонебезпечних військових об'єктів, висока щільність їх розташування, а також об'єктів атомної енергетики та хімічної промисловості на території суміжних держав створюють передумови виникнення НС техногенного характеру регіонального та державного рівня. Масштабні повені та буревії, які викликані негативними змінами стану атмосфери Землі, можуть стати причиною екологічних катастроф та порушити на тривалий час нормальні умови життя і діяльності людей на значній території України. Наприклад, у випадку аварій і катастроф на радіаційно та хімічно небезпечних об'єктах, гідротехнічних спорудах, їх руйнувань загальна площа радіоактивного забруднення може скласти більше 300 тис. кв. км (близько 50% території держави), максимальна площа ураження сильнодіючими отруйними речовинами – понад 81 тис. кв. км (до 13,4% території держави), виникнуть катастрофічні затоплення.

НС також можуть бути результатом ведення бойових дій та вчинення терористичних актів на території суміжних країн, у тому числі з використанням елементів зброї масового ураження.

Стан епізоотичної обстановки території свідчить про ймовірну можливість виникнення епізоотичних спалахів за певних умов та відповідного ступеня небезпеки внаслідок виникнення і поширення інфекційних захворювань тварин (типу «пташиний грип») і передачі їх до людей.

Таким чином, наявність на території України значної кількості потенційно небезпечних об'єктів економіки держави, вибухопожежонебезпечних військових об'єктів, розташування об'єктів атомної енергетики та хімічної промисловості, наявність природних осередків епідемій, а також негативні зміни стану атмосфери Землі створюють передумови виникнення зазначених НС. Враховуючи збільшення імовірності виникнення НС та їх масштабів, керівництвом держави прийнято рішення щодо залучення військ (сил) Збройних Сил (ЗС) України до ліквідації наслідків НС. Так, у *ст. 24 розділу IV Закону України “Про захист населення і територій від НС техногенного та природного характеру” від 8 червня 2000 року № 1809-III* визначено: «Для ліквідації наслідків НС техногенного та природного характеру відповідно до Закону можуть залучатися частини та підрозділи ЗС України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України». Цей Закон підвів легітимну базу щодо участі ЗС України у НС.

Найбільш масштабними НС, на ліквідацію яких залучалися підрозділи ЗС України, були:

- 1) повинь у Закарпатській області (березень-квітень 2001 року);

2) катастрофа літака СУ-27УБ при проведенні показового польоту над аеродромом Скнилів (липень 2002 року);

3) пожежа на 275-й артилерійській базі ракет і боєприпасів (нп. Новобогданівка Запорізької обл.) (6 травня 2004 року);

4) пожежа у військовій частині А1358 (сmt. Цвітоха Хмельницької обл.) (6 травня 2005 року);

5) пожежа на 275-й артилерійській базі ракет і боєприпасів (нп. Новобогданівка Запорізької обл.) (19 серпня 2006 року);

6) ліквідація наслідків аварії казахського потягу з жовтим фосфором у Львівській області (серпень 2007 року);

7) ліквідація лісових пожеж у Херсонській області та АРК (серпень 2007 року).

Досвід застосування сил та засобів ЗС України під час ліквідації наслідків НС свідчить, по-перше, про недостатню оперативність дій, сил та засобів внаслідок неузгодженості дій органів військового управління, органів управління МНС і місцевого самоврядування, особливо щодо оповіщення про загрозу НС; по-друге, про недостатній рівень реалізації потенційних можливостей сил та засобів, що залучаються внаслідок непристосованості систем управління ЗС України різних ланок для вирішення завдань НС техногенного та екологічного характеру; по-третє, про недостатню синхронізацію дій, сил та засобів ЗС України та інших організацій, які беруть участь у ліквідації наслідків НС, внаслідок недостатньої організації взаємодії.

Таким чином, виникли протиріччя між зростаючою кількістю НС, до ліквідації яких залучаються сили та засоби ЗС України, та недостатньою пристосованістю їх системи управління оперативно та якісно вирішувати завдання управління у НС.

Метою статті є аналіз умов і факторів, що впливають на ефективність організації управління силами та засобами ЗС України у НС, визначення напрямку подальших досліджень з розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності визначеної системи управління.

Виклад основного матеріалу. Управління військами під час підготовки й у ході операції (бою) є центральною науковою категорією в теорії управління військами (ТУВ). У керівних документах [1], підручниках і посібниках [2-4] чітко сформульовано сутність, зміст, мету, закономірності й принципи управління військами, а також підкреслено, що цей процес реалізується в системі управління військами.

Що стосується організації управління військами в операції (бою) як наукової категорії, то її також відносять до вузлових категорій ТУВ, але тлумачення цього поняття у зазначених керівних документах, підручниках та посібниках, по-перше, є неоднозначним, а іноді суперечить одне одному; по-друге, взагалі відсутнє визначення організації управління силами та засобами ЗС України у НС. Але в сучасних умовах, коли участь ЗС у ліквідації наслідків НС визначено у керівних документах, виникла необхідність на підставі аналізу існуючих керівних документів, проведених досліджень визначити

сутність і роль організації управління силами та засобами ЗС України у НС.

Так, у підручнику про засади управління військами [4] зазначено, що організація управління військами належить до заходів, які складають зміст управління військами.

У підручнику про засади підготовки та застосування Збройних сил України [1] сформульовано зміст заходів, які проводяться під час організації управління військами в операції (бою). При цьому підкреслено, що це комплекс заходів, які проводяться за двома напрямками: створення і розгортання на місцевості системи управління військами; забезпечення стійкого та безперервного функціонування цієї системи в ході операції (бою).

У методичному посібнику з основних питань органів повсякденної діяльності військ (сил) [2] визначено, що організація управління військами в операції (бою) є елементом рішення на операцію (бій), прийняття якого, як відомо, є одним із важливих завдань процесу управління військами.

Аналізуючи ці положення, можна дійти висновку про наявність у них деяких протиріч (неточностей).

Твердження, що організація управління є ординарним завданням, яке виконується органами управління в ході самого процесу управління, не зовсім відповідає реальності [3].

Перш за все, слід зазначити, що управління військами в операції (бою) має на меті забезпечити максимальне використання об'єднаннями, з'єднаннями й частинами ЗС України своїх бойових можливостей і успішне виконання ними поставлених завдань у встановлені терміни з мінімальними втратами. За аналогією з наведеним можна стверджувати, що управління силами та засобами ЗС України у НС має на меті забезпечити максимальне використання їх силами та засобами своїх можливостей і успішне виконання ними поставлених завдань у встановлені терміни з мінімальними втратами для господарства держави.

У НС успішне вирішення органами управління покладених на них завдань щодо управління військами неможливе без заздалегідь підготовленої і надійно функціонуючої системи управління, добре налагодженої і чітко організованої її роботи. Для створення таких умов органи управління розробляють і проводять у життя цілий комплекс заходів, які спрямовані на забезпечення своєчасного і якісного вирішення завдань з управління військами, тобто організують управління.

Досвід ліквідації наслідків НС свідчить, що заходи, які проводяться органами управління з організації управління військами [2], мають стосовно процесу управління забезпечуючий характер. Всі ці заходи готують підґрунтя або створюють сприятливі умови для того, щоб управлінські завдання виконувалися органами управління найбільш оперативно і якісно як під час підготовки, так і в ході ліквідації наслідків НС. Інакше кажучи, метою організації управління силами та засобами ЗС України в НС є створення максимально сприятливих умов для оперативного і якісного виконання органами управління завдань щодо управління військами у НС.

Таким чином, заходи, які проводяться органами управління з організації управління, впливають на цілі управління військами не безпосередньо, а опосередковано. Тобто йдеться про те, що це не ординарне завдання процесу управління, а окрема важлива функція органів управління, спрямована на забезпечення оперативної і якісної реалізації процесу управління військами в системі управління.

Крім того, ретельний аналіз заходів щодо створення та розгортання системи управління за часом і змістом, викладених у відповідній літературі [2-4], дозволяє дійти висновку, що вони повинні бути організовані і проведені в різні терміни залежно від ланки управління, наявності часу на ліквідацію НС та методів роботи органів управління під час її організації.

Таким чином, можна констатувати, що в сучасних умовах організація управління силами та засобами ЗС України у НС є комплексом складних довготривалих заходів, які спрямовані на забезпечення оперативного і якісного виконання завдань з управління силами та засобами ЗС України у НС. Ці заходи проводяться послідовно протягом двох етапів.

На першому етапі, який проводиться до виникнення НС, виконуються заходи щодо завчасної організації управління, спрямовані на створення інфраструктури системи управління, її системотвірних елементів і підтримки їх у готовності до застосування.

На другому етапі, який проводиться під час виникнення або загрози виникнення НС, виконуються заходи щодо організації управління в НС, спрямовані на створення і розгортання системи управління з її системотвірних елементів та забезпечення її стійкого і безперервного функціонування.

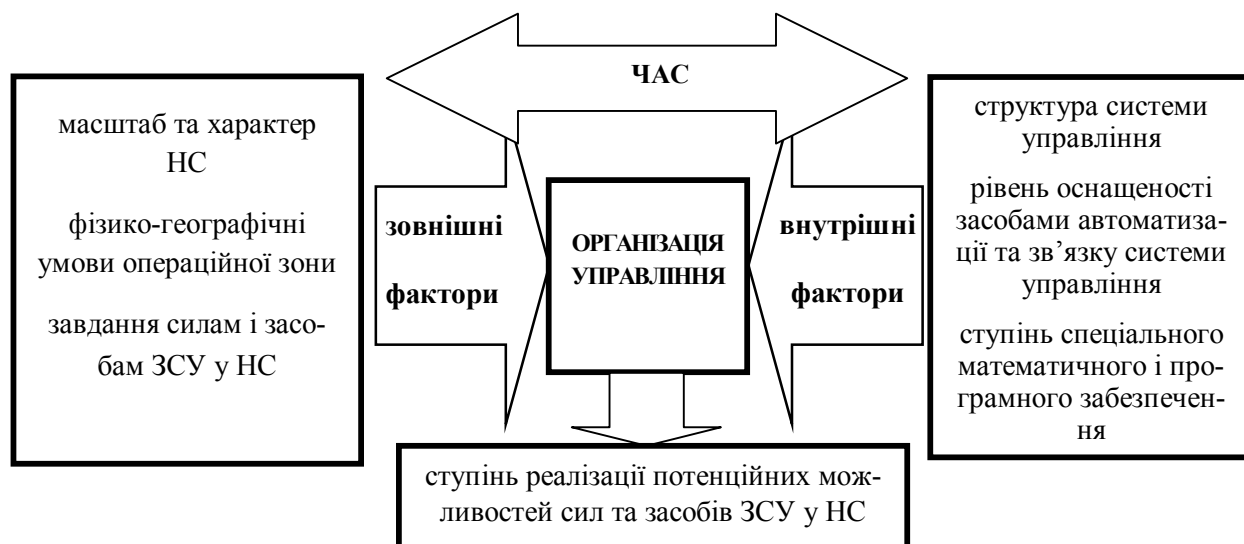
Організація управління силами та засобами ЗС України у НС є складним і багатограним процесом, що зачіпає різні аспекти розумової та фізичної діяльності посадових осіб, які беруть у ньому участь.

Організація управління включає: 1) створення системи управління; 2) підтримання системи управління в готовності до вирішення завдань управління; 3) нарощування системи управління під час ліквідації НС; 4) підготовку та проведення комплексу заходів, спрямованих на безперервне та ефективне функціонування системи управління (охорона пунктів управління, РХБ захист, відновлення порушеного управління).

На організацію управління здійснюють вплив як об'єктивні, так і суб'єктивні фактори, які в кінцевому результаті визначають умови і суть процесу, що досліджується.

Цей вплив можна визначити на підставі аналізу факторів, які відповідно до діючих поглядів прийнято ділити на зовнішні та внутрішні [3]. Необхідно зазначити, що зовнішні і внутрішні фактори мають одну загальну рису – вони в основному є функцією часу.

На схемі показано основні фактори, що впливають на організацію управління силами та засобами ЗС України у НС.

Фактори, що впливають на організацію управління силами та засобами ЗС України у НС

Розглянемо детальніше вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на організацію управління.

Відповідно до Державної програми розвитку ЗС України на 2006-2011 роки, сили та засоби ЗС України можуть брати участь у виконанні завдання щодо ліквідації НС такого характеру:

- 1) техногенного – аварії, пожежі й катастрофи на техногеннонебезпечних державних та вибухонебезпечних об'єктах ЗС на території України;
- 2) природного – руйнування внаслідок стихійних лих, виникнення осередків пандемії й панзоотії на території України та екологічні катастрофи.

НС техногенного й природного характеру можуть призвести до значних людських і матеріальних втрат, порушення нормальних умов функціонування об'єктів життєзабезпечення в окремих районах держави та створення загроз життю і здоров'ю населення, що вимагатиме залучення відповідних сил та засобів ЗС.

Метою виконання завдань силами та засобами ЗС України у НС є надання допомоги органам державної влади і населенню у ліквідації наслідків НС природного та техногенного характеру, вторинних факторів застосування зброї масового ураження та воєнних дій за межами України.

Для досягнення мети застосування сил та засобів ЗС у НС основні зусилля зосереджуються на забезпеченні та підтриманні готовності до виконання завдань з ліквідації наслідків НС на об'єктах атомної енергетики, основних об'єктах хімічної промисловості у населених пунктах, греблях, вибухо- та пожеженебезпечних військових об'єктах, а також у районах можливих повеней у різних регіонах України.

Склад сил і засобів, що залучаються до виконання завдань у НС: з'єднання та військові частини сил негайного і швидкого реагування в умовах мирного часу та з введенням правового режиму надзвичайного стану. У разі значних масштабів НС чи перебільшення встановлених строків виконання завдань визначеним бойовим складом – резерв сил і засобів за рахунок сил

нарощування основних сил оборони.

Кінцевий результат застосування – сприяти центральним і місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування у проведенні пошукових та аварійно-рятувальних робіт під час ліквідації НС природного та техногенного характеру, у ліквідації наслідків воєнних (бойових) дій.

Чисельність військ (сил), які залучатимуться, може становити до 15 тис. осіб, їх строк готовності – до 5 діб з безпосередньою підготовкою, а строк виконання завдань – до одного місяця.

У разі значних масштабів НС чи перебільшення встановлених строків виконання завдань визначеним бойовим складом передбачається резерв сил та засобів з терміном готовності до 15 діб.

Статистичні дослідницькі дані щодо НС, які відбулися, свідчать, що в ліквідації їх наслідків, як правило, брали участь значні сили та засоби від Міністерства оборони. Так, для ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС були залучені війська і сили загальною чисельністю близько 40 тис. осіб. У найбільш напружений період з травня по жовтень 1986 р. у районі Чорнобиля діяло 110 з'єднань і частин, а до вирішення завдань були залучені мобілізаційні ресурси 14 військових округів і спеціальні сили наземної, повітряної та космічної розвідки, у тому числі органи управління стратегічної, оперативної та тактичної ланок. Найбільшою мірою були задіяні частини та з'єднання військ радіаційного, хімічного та біологічного захисту (до 44%), інженерних військ (6-8%), авіації (4-6%), медико-санітарні підрозділи та технічного забезпечення (7-9%).

Отже, вирішення наведених завдань у НС ставить органи управління в жорсткі рамки щодо своєчасності вирішення усіх завдань управління, не знижуючи при цьому якості їх виконання.

У той же час завдання можуть змінюватися внаслідок зростання масштабів НС та зміни її характеру. Уточнення завдання може полягати у зміні порядку виконання завдань, збільшенні їх обсягів, складу сил та засобів, а також у вирішенні додаткових оперативних завдань. Зазначені зміни вплинуть на функціонування системи управління, насамперед на роботу органів управління. Останні будуть змушені додатково вирішувати низку питань щодо раціонального перерозподілу сил та засобів, які братимуть участь в НС, визначення їм уточнених (нових) завдань та їх доведення, організації взаємодії з силами та засобами іншими державних структур, оскільки їх склад та завдання можуть значно відрізнитися від встановлених за планом на початку виникнення НС. Значні зміни необхідно буде вносити в план ліквідації наслідків НС, насамперед з питань всебічного забезпечення виконання завдань, оскільки збільшення сил і засобів та уточнення завдань буде потребувати збільшення виділеного ресурсу на операцію. Вирішення цих питань потребує значних витрат часу органами управління. По суті, органи управління змушені будуть виробляти практично нове рішення, а загальні витрати часу на організацію їх виконання призведуть до зростання часу на 50-60% від встановлених термінів, що може значно знизити оперативність функціонування системи управління [5].

Все це, у свою чергу, посилює вимоги щодо підвищення оперативності та

якості організації управління на етапі організації ліквідації наслідків НС і ставить низку завдань щодо пошуку доцільних методів роботи органів управління, обґрунтування раціональної структури системи управління, яка б забезпечувала їх вирішення як до початку виникнення НС, так й у період її ліквідації.

Слід зазначити, що, разом з характером завдання та умов, в яких воно буде виконуватись, на ефективність організації управління суттєво впливатимуть масштаб та характер НС, а також характер фізико-географічних умов операційної зони.

Метою аналізу впливу масштабу та характеру НС на ефективність організації управління є визначення ефективного механізму оцінки події, що сталась або може статися у прогнозований термін, та визначення ступеня реагування на відповідному рівні управління.

Відповідно до причин походження подій, що можуть зумовити виникнення НС у Південно-Західній операційній зоні, розрізняються:

1) НС техногенного характеру – транспортні аварії (катастрофи), пожежі, неспровоковані вибухи чи їх загроза, аварії з викидом (загрозою викиду) небезпечних хімічних, радіоактивних, біологічних речовин, раптове руйнування споруд та будівель, аварії на інженерних мережах і спорудах життєзабезпечення, гідродинамічні аварії на греблях, дамбах тощо;

2) НС природного характеру – небезпечні геофізичні, геологічні, метеорологічні, гідрологічні морські та прісноводні явища, деградація ґрунтів чи надр, природні пожежі, зміна стану повітряного басейну, інфекційна захворюваність людей, сільськогосподарських тварин, масове ураження сільськогосподарських рослин хворобами чи шкідниками, зміна стану водних ресурсів та біосфери тощо;

3) НС соціально-політичного характеру, пов'язані з протиправними діями терористичного й антиконституційного спрямування: а) здійснення або реальна загроза терористичного акту (збройний напад, захоплення і затримання важливих об'єктів, ядерних установок і матеріалів, систем зв'язку та телекомунікацій, напад чи замах на екіпаж повітряного або морського судна); б) викрадення (спроба викрадення) чи знищення суден; в) захоплення заручників; г) встановлення вибухових пристроїв у громадських місцях; д) викрадення або захоплення зброї; е) виявлення застарілих боєприпасів тощо;

4) НС воєнного характеру, пов'язані з наслідками застосування зброї масового ураження або звичайних засобів ураження, під час яких виникають вторинні фактори ураження населення внаслідок зруйнування атомних і гідроелектричних станцій, складів і сховищ радіоактивних і токсичних речовин та відходів, нафтопродуктів, вибухівки, транспортних та інженерних комунікацій тощо.

Залежно від обсягів заподіяних наслідків, технічних, матеріальних ресурсів та сил і засобів ЗС, необхідних для їх ліквідації, НС техногенного та природного характеру класифікуються як державного, регіонального, місцевого або об'єктового рівня.

Організаційно-технічною основою управління силами та засобами ЗС України є система управління, функціонування якої спрямоване на підвищення ступеня реалізації можливостей військ (сил) у НС.

Структура системи управління має свої властивості, які визначають ефективність її функціонування та характеризують ступінь відповідності щодо забезпечення реалізації процесу управління. Серед усієї сукупності властивостей необхідно виявити найважливіші, які найбільшою мірою впливають на ступінь ефективності функціонування системи і, крім того, здійснити заходи, що будуть спрямовані на її підвищення. Планування заходів і створення умов, які впливатимуть на ефективність функціонування системи управління, здійснюється під час організації управління.

Висновки.

1. Організація управління силами та засобами ЗС України у НС є по своїй суті складним і багатогранним процесом, що зачіпає різні аспекти розумової та фізичної діяльності посадових осіб, які беруть у ньому участь.

2. На організацію управління як на складний процес здійснюють вплив як зовнішні, так і внутрішні фактори, які в кінцевому результаті визначають умови і суть досліджуваного процесу. До основних зовнішніх факторів належать: масштаб та характер НС; фізико-географічні умови операційної зони; завдання силам і засобам ЗС України у НС. До основних внутрішніх факторів належать: структура системи управління; рівень оснащення засобами автоматизації та зв'язку системи управління; ступень спеціального математичного і програмного забезпечення.

Аналіз впливу цих факторів свідчить, що:

– по-перше, порівняно з операціями ОК, АК застосування сил та засобів ЗС у НС має більш різноманітні завдання, форми і способи застосування військ (сил). Для забезпечення їх реалізації необхідно мати адаптовану до особливих характеру і масштабу НС систему управління, яка повинна бути створена під час організації управління;

– по-друге, існуюча система управління, спрямована на планування застосування та управління угрупованнями військ (сил) у класичних варіантах ведення воєнних дій, не відповідає завданням сил та засобів Збройних Сил у НС, не виключає дублювання окремих завдань і функцій, не забезпечує ефективне керівництво виділеними для ліквідації наслідків військами (силами), не сумісна з телекомунікаційною мережею України і, як наслідок, є неготовою забезпечити ефективну взаємодію з силами та засобами інших міністерств та відомств, які беруть участь у ліквідації наслідків НС.

3. Сутність і зміст організації управління сил та засобів ЗС України у НС дозволили з усієї сукупності вимог, які висуваються до процесу, визначити найбільш пріоритетні:

– оперативність організації управління – здатність органів управління випередити переростання масштабу НС у більший рівень та мінімізувати наслідки її виникнення за рахунок своєчасного розгортання системи управління і вжиття заходів, спрямованих на забезпечення безперервного, стійкого та ефективного її функціонування;

– якість функціонування системи управління, яка створюється під час організації управління, – здатність системи управління забезпечити своєчасне прийняття органами управління максимально обґрунтованого (якісного)

рішення щодо ліквідації наслідків НС.

4. Процес організації управління силами та засобами ЗС України у НС доцільно оцінювати за допомогою показників, які характеризують вимоги, що до нього висувуються.

Бібліографічні посилання

1. Засади підготовки та застосування Збройних Сил України. – Ч. 2. – К. : ЗСУ, 2007. – 168 с.
2. Методичний посібник з основних питань органів повсякденної діяльності військ (сил). – К. : ЗСУ, 2003. – 560 с.
3. Державне управління в Україні : метод. посібник. – К., 2006.
4. Основы управления войсками / под ред. П. К. Алтухова. – М. : Воениздат, 1984. – 221 с.
5. Методичний посібник з організації управління силами та засобами Збройних Сил України у кризових ситуаціях / ГШ ЗСУ. – К., 2006.

Гуляк О. В. Анализ условий и факторов, влияющих на эффективность организации управления силами и средствами Вооруженных Сил Украины в чрезвычайных ситуациях. Проведен анализ условий и факторов, влияющих на эффективность организации управления силами и средствами Вооруженных Сил Украины в чрезвычайных ситуациях. Определено направление дальнейших исследований в указанном направлении.

Ключевые слова: чрезвычайные ситуации, Вооруженные Силы Украины, управление силами и средствами, эффективность системы управления.

Gulyak O. V. Analysis of conditions and factors that affect the efficiency of management capabilities of the Armed Forces of Ukraine in emergencies. The article analyzes the conditions and factors affecting the efficiency of management capabilities of the Armed Forces of Ukraine in emergencies.

Prevention of emergency situations, interaction with public authorities in elimination of its consequences, the maximum reduction in the extent of loss or damages is the national problem and one of the most important tasks of Executive and military authorities of all levels. Emergencies also can be the result of warfare and terrorist attacks on the territory of neighboring countries, including the usage of elements of weapons of mass destruction.

The management capabilities of the Armed Forces of Ukraine in emergencies aims to maximize the use of forces and means of the Armed Forces of Ukraine its capabilities and successful execution of tasks in a timely manner with minimal losses to the economy of the state.

Emergencies of anthropogenic and natural nature can lead to great human and material losses, violations of normal operation of life support objects in some parts of the state and endangering the life and health of the population that will require appropriate capabilities of the Armed Forces of Ukraine.

The purpose of the performance of tasks by capabilities of the Armed Forces of Ukraine in emergencies is to assist government authority and the public in elimination of its consequences of anthropogenic and natural nature, secondary factors of weapons of mass destruction and military actions outside Ukraine.

In modern conditions the management capabilities of the Armed Forces of Ukraine is a complex of difficult long-term measures that are aimed at ensuring prompt and quality performance of tasks by forces and means of the Armed Forces of Ukraine in emergencies.

The experience of elimination of emergencies consequences indicates that events are held by the Department of troops management have a providing character with respect to the process.

Statistical research data on emergencies that have been occurred indicate that the elimination of its consequences usually attended by large capabilities from the Ministry of Defense.

The direction of further researches in certain areas have been determined.

Keywords: emergencies, the Armed Forces of Ukraine, management capabilities, efficiency of management.

Надійшла до редакції 20.12.2014